

ЛІДЕРСЬКА ПОЗИЦІЯ ІНЖЕНЕРА ЯК ОСОБИСТІСНО-ЗНАЧУЩИЙ ФЕНОМЕН

В умовах модернізації вітчизняної освіти, особливо, у сфері підготовки професійних фахівців для промислових галузей економіки та науки гостро постає проблема добору і фахової підготовки найбільш здібної, талановитої молоді з лідерськими якостями, що в подальшому визначає їх стійку лідерську позицію. Для вирішення проблеми підготовки майбутніх інженерів вкрай необхідним є знання закономірностей та механізмів становлення лідерської позиції у майбутніх інженерів.

У вітчизняній думці вже склалася потужна наукова школа з питань дослідження теоретичних і прикладних проблем формування лідерської позиції у студентів в навчальних закладах. Але водночас, у педагогічній науці процес становлення лідерської позиції у майбутніх інженерів у вищих технічних навчальних закладах не став предметом спеціального дослідження.

Є потреба визначення дефініцій «лідер-інженер», «лідерська позиція інженера» та її складових; визначення критеріїв та показників сформованості лідерської позиції у майбутніх інженерів; визначення та обґрунтування педагогічних умов формування лідерської позиції майбутніх інженерів у вищих технічних навчальних закладах; пошуку ефективних механізмів розвитку лідерських якостей, які обумовлюють становлення лідерської позиції у студентів; розробки нових методологій та їх застосування в процесі формування лідерської позиції у майбутніх інженерів у вищих технічних навчальних закладах. Практична значущість цієї проблеми величезна, оскільки її вирішення дозволяє усунути наявні протиріччя, а саме: між потребою суспільства у інженерах з високим рівнем сформованості лідерської позиції і відсутністю науково-обґрунтованої системи формування лідерської позиції майбутніх інженерів у вищих технічних навчальних закладах; між необхідністю формування лідерської позиції всіх суб'єктів навчально-виховного процесу вищого технічного закладу та неготовністю педагогічних кадрів до формування лідерської позиції майбутнього інженера; між накопиченим у педагогічній теорії й практиці досвідом формування лідерської позиції майбутніх інженерів в освітньому процесі вищих технічних навчальних

закладів та недостатнім методичним забезпеченням в освітньому процесі з формування лідерської позиції у майбутніх інженерів, зокрема, й засобами психолого-педагогічних дисциплін.

Динамізм сучасного розвитку потребує від технічних університетів забезпечити засвоєння майбутніми інженерами не тільки здобутків науки і техніки, їх професійної направленості, але й здобутків інших сфер людської діяльності, зокрема, соціально-гуманітарної.

Для інтеграції освіти в європейський освітній простір, інтернаціоналізації інженерної освіти, для забезпечення конвертованості українських дипломів і академічної мобільності студентів необхідно готувати в вищих технічних навчальних закладах не тільки висококваліфікованих фахівців, але й інженерів зі сформованою лідерською позицією. Це забезпечить нашій країні збалансовану відповідь європейським країнам, що полягає в необхідності підтримувати багатий досвід створення інноваційних технологій та необхідності рухатися швидше від передових досліджень науки до впровадження їх на ринку. Це потребує нової формації інженерів не тільки для експлуатування і використання ними нових технологій, але і для ініціювання та управління змінами в технологічному процесі.

Тому ми звертаємо увагу на роль студента як особистості, на його когнітивні, інтелектуальні, комунікативні та моральні якості, що обумовлюють становлення лідерської позиції у майбутніх сучасних інженерів.

Наше дослідження не вичерпує всіх аспектів становлення лідерської позиції у майбутніх інженерів у процесі професійної підготовки, тому перспективою подальших досліджень вбачаємо визначення і обґрунтування складових лідерської позиції інженера, визначення педагогічних умов формування лідерської позиції у майбутніх фахівців технічних факультетів, розробки моделі формування лідерської позиції майбутніх фахівців в умовах вищих технічних навчальних закладів та її дослідно-експериментальну перевірку.